

ВІДНОШЕННЯ ВЧИТЕЛІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ ДО ЗБЕРЕЖЕННЯ У ШКОЛЯРІВ ЗДОРОВ'Я ОРГАНУ ЗОРУ

Хасілева А.О., Слабкий Г.О.

Ужгородський національний університет м. Ужгород, Україна

Вступ. Аналіз наукових інформаційних джерел вказує на те, що за період навчання в школі значна частка дітей втрачає гостроту зору [1,2], профілактичні заходи проводяться на недостатньому рівні [3,4], а вчителі недостатньо інформовані з даної проблеми [5,6].

Мета: дослідити рівень інформованості та відношення вчителів загальноосвітніх шкіл до збереження у школярів здоров'я органу зору.

Матеріали і методи. *Матеріали:* результати соціологічного дослідження яким охоплено 98 вчителів загальноосвітніх шкіл м. Дніпра в період січень-квітень 2025 року. Під час проведення дослідження збережено конфіденційність інформації про респондентів. *Методи:* соціологічний, бібліосемантичний, медико-статистичний, структурно-логічного аналізу.

Результати дослідження. Результати соціологічного дослідження представлені в табл.1-3.

Таблиця 1

Самооцінка вчителями загальноосвітніх шкіл особистого рівня інформованості про проблему збереження здоров'я органу зору у школярів

Чинник	абс	%
Рівень інформованості		
Достатній	17	17,3
Добрий	24	24,5
Низький	42	42,8
Відповідною інформацією не володіє	15	15,3
Зміст інформації		
Ознаки порушення гостроти зору	37	37,7
Дії при травмі ока у школяра	31	31,6
Фактори ризику порушення гостроти зору	34	34,7
Заходи профілактики порушення гостроти зору	29	29,6
Причини розвитку та заходи профілактики синдрому «сухого ока»	32	32,7

Гігієнічні нормами зорового навантаження в шкільному дитячому віці	38	38,8
Санітарно-гігієнічні нормами освітлення класу	33	33,6
Санітарно-гігієнічні нормами до шкільних меблів та їх розміщення в класі	33	33,6

Отримані в ході соціологічного дослідження дані вказують на те, що опитані вчителі загальноосвітніх шкіл низько оцінили рівень особистої інформованості про проблему збереження здоров'я органу зору у школярів.

Таблиця 2

Оцінка вчителями загальноосвітніх шкіл рівня профілактичної роботи в школі із попередження порушення функцій зору у школярів

Чинник		абс	%
Достатній		15	15,3
Не достатній		36	36,7
На даному розділі діяльності увага не акцентується		47	47,9
Гігієнічні нормами зорового навантаження у школярів дотримуються	Так	19	19,4
	Ні	27	27,6
	Не визначився	52	53,1
Санітарно-гігієнічні нормами освітлення класу дотримуються	Так	39	39,8
	Ні	24	24,5
	Не визначився	35	35,7
Санітарно-гігієнічні нормами до шкільних меблів та їх розміщення в класі дотримуються	Так	19	19,4
	Ні	37	37,8
	Не визначився	42	42,9
Готовність брати участь у профілактичних програмах з попередження виникнення офтальмологічної патології в учнів		82	83,7

Аналіз отриманих в ході соціологічного дослідження даних вказує на те, що на рівні шкіл в яких працюють опитані вчителі питання забезпечення умов щодо попередження порушення функцій зору у школярів не є пріоритетними тому рівень профілактичних заходів є недостатнім. Значна частка учителів які не визначилися з відповідями пов'язана із низьким рівнем їх поінформованості із зазначених питань.

При проведенні наступного етапу дослідження на питання другого блоку респонденти могли позитивно відмітити декілька найбільш прийнятних для них джерел отримання інформації.

**Потреба вчителів загальноосвітніх шкіл в отриманні інформації
з методів попередження порушення функцій зору у школярів**

Чинник	абс	%
Потребують в отриманні інформації	75	76,5
Інформація не цікавить	23	23,5
Найбільш прийнятні джерела отримання інформації		
Школа здоров'я	86	87,8
Індивідуальні консультації лікаря-офтальмолога	31	31,7
Індивідуальні консультації сімейного лікаря	8	8,2
Індивідуальні консультації лікаря-педіатра	7	7,1
Інтернет- ресурс	23	23,5
Спеціалізований сайт для вчителів	81	82,7
Методична література	14	14,3
Інші джерела	9	9,2

Позитивним результатом дослідження є те, що 76,5% респондентів потребують отримання інформації з методів попередження порушення функцій зору у школярів. При цьому найбільш прийнятними джерелами отримання інформації вони визначили школу здоров'я (87,8), спеціалізований сайт для вчителів (82,7%) та індивідуальні консультації лікаря-офтальмолога (31,7%).

Висновки. За результатами соціологічного дослідження яким охоплено 98 вчителів загальноосвітніх шкіл м. Дніпра встановлено, що профілактики порушення гостроти зору у дітей, що навчаються в школах не є пріоритетними. Опитані вчителі недостатньо володіють інформацією із зазначених питань. При цьому переважна більшість опитаних виразили готовність брати участь у профілактичних програмах з попередження виникнення офтальмологічної патології в учнів та отримувати для цього необхідну інформацію.

Список використаних інформаційних джерел

1. Бухановська Т.М., Мальцева Л.О. Стан здоров'я сучасних школярів, шляхи його збереження та поліпшення. *Україна Здоров'я нації*. 2012. №1(21). С.44 – 50.
2. Орлова Н. М., Костецька А. О. Стан офтальмологічного здоров'я школярів та організаційна технологія його медико-соціального моніторингу. *Україна. Здоров'я нації*. 2014. № 1. С. 7 – 12.

3. Орлова Н. М., Костецька А. О. Поведінкові чинники ризику патології органа зору у міських школярів. *Український медичний часопис*. 2014. № 1(99). С. 156 – 164.

4. Денисюк Л.І., Поветкіна Т.М. Результативність профілактичних офтальмологічних оглядів дитячого населення в Україні. *Global Science: Prospects and Innovations* : матеріали X міжнародної науково-практичної конференції, м.Ліверпуль, Великобританія, 23-25.05. 2024 р., С.63-66.

5. Антипкін Ю.Г., Абатуров О.Є., Медведовська Н.В., Денисюк Л.І., Мірошников О.О., Бондаренко Н.Ю. Запобігання порушенням функцій зору в шкільному віці: погляд на проблему вчителів середньої школи. *Здоров'я дитини*. 2024. № 19(4). С. 175-161.

6. Медведовська Н.В., Малишевська Є.М., Денисюк Л.І., Яновська Н.М. Обізнаність вчителів середньої школи з проблем порушення функцій зору серед учнів, готовність освітян до участі в заходах з їх попередження. *Економіка і право охорони здоров'я*. 2020. № 1. С. 38-41.